

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN
GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION
GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

[S - C - 98/35999]

16 JUNI 1998. — Omzendbrief WEL- 98/04. — OCMW-meerjarenplan 1999-2001.

Aan de dames en heren provinciegouverneurs, voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn
Ter kennisgeving aan de colleges van burgemeester en schepenen

Een eigentijds overheidsbeleid gaat uit van een visie op lange termijn en is vastgelegd in een ernstige meerjarenplanning. In die zin beschikken de Vlaamse gemeenten reeds sedert 1990 over een meerjarig financieel beleidsplan. Vanaf het dienstjaar 1999 kunnen nu ook alle Vlaamse OCMW's hun beleid voor langere termijn vastleggen in een meerjarenplan.

Het meerjarenplan is een van de nieuwe instrumenten die deel uitmaken van de hervorming die tot hiertoe de nieuwe OCMW-boekhouding is genoemd. De nieuwe OCMW-beleidsinstrumenten (NOB) worden toegelicht in het eerste deel van dit rondschrift.

De NOB en het meerjarenplan zijn slechts zinvol in het kader van een strategisch management binnen een lerende omgeving. Deze worden besproken in het tweede deel van de omzendbrief.

Als laatste komt de concrete invulling van het meerjarenplan aan de orde.

De problemen van vandaag kunnen niet meer adequaat worden aangepakt met de gebruikelijke beleidsinstrumenten. Met krappe budgetten moet worden voldaan aan steeds hogere kwaliteitseisen. Deze ontwikkelingen brengen mee dat er absoluut geen ruimte meer is voor formaliteiten die geen aantoonbare meerwaarde hebben voor de dagelijkse werking. Daarom worden in deze omzendbrief de formaliteiten tot een minimum beperkt, zonder dat daarbij afbreuk gedaan wordt aan de nieuwe weg die met de NOB ingeslagen is.

1. Nieuwe OCMW-beleidsinstrumenten (NOB) :

De OCMW's worden de komende jaren geconfronteerd met een diepgaande hervorming van hun werking. De regelgeving op de OCMW's is eind 1997 ingrijpend gewijzigd. Daarbij zijn een reeks vernieuwende beleidsinstrumenten ingevoerd.

1.1 Regelgeving :

De reglementaire basis van de NOB is het volgende drieluik :

(1) het decreet van 17 december 1997 houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (B.S. 6/2/98);

(2) het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 1997 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (B.S. 8/4/98);

(3) het ministerieel besluit van 23 december 1997 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn + zijn bijlage (nog te verschijnen).

Deze regelgeving dient toegepast vanaf 1 januari 2001. Daarop zijn een paar uitzonderingen. Zoals gezegd dient elk OCMW vanaf het jaar 1999 een meerjarenplan te hebben. Ook kunnen OCMW's als piloot-OCMW voor een vervroegde inwerkingtreding opteren.

1.2 Nieuwe instrumenten :

Met de NOB beschikken de OCMW's over een erg vernieuwd instrumentarium dat wezenlijk verschilt van dat van de gemeenten.

In de memorie van toelichting bij het decreet van 17 december 1997 is een overzicht gegeven van het nieuwe van de NOB :

« Via de nieuwe OCMW-boekhouding worden een reeks vernieuwingen ingevoerd die veel verder gaan dan boekhouden in de betekenis van het volgens vaste regels en procedures registreren en verwerken van financiële gegevens omtrent een huishouding, teneinde te komen tot rekening en verantwoording over het beheer van een vermogen en/of inkomen.

De redenen daartoe liggen in het feit dat aansluiting is gezocht bij het nieuwe overheidsmanagement, waarbij de klemtoon is gelegd op het responsabiliseren van ambtenaren en bestuur. Management is inderdaad verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen voor de prestaties van een systeem.

Wordt er enerzijds diepgaand ingegrepen in het beheer van het OCMW, dan is er anderzijds wel naar gestreefd om slechts een minimumkader op te leggen opdat elk centrum een flexibele werking en een aangepaste planning en control kan uitbouwen.

Vernieuwingen inzake financieel beheer.

Van een kasboekhouding naar een kostprijs- en prestatieboekhouding.

Met de invoering van de nieuwe OCMW-boekhouding worden het dubbel boekhouden en de beginselen en regels die aan de basis liggen van het boekhoudkundig systeem van de ondernemingen, veralgemeend tot alle diensten van het OCMW (de ziekenhuizen uitgezonderd).

Daarbij is een kosten-analytische boekhouding geïntegreerd in een algemene boekhouding, zodat de OCMW's de mogelijkheid hebben om een diepgaand inzicht te krijgen in de kosten van hun dienstverlening.

De nieuwe OCMW-boekhouding bevat ook elementen van een prestatieboekhouding. Zo zullen in de beleidsnota bij het meerjarenplan kwalitatieve doelstellingen moeten worden aangegeven en is bij het exploitatiebudget voorzien in kwantitatieve doelstellingen via het meten van eenheden van prestatie.

Uitbouw van een coherente financiële cyclus.

De nieuwe OCMW-boekhouding is opgebouwd rond de financiële cyclus meerjarenplanning/budget - boekhouding - audit.

Het financieel proces start bij de opmaak van een rollend meerjarenplan, dat in principe in consensus binnen het overlegcomité gemeente/OCMW tot stand komt. Het jaarlijkse budget is gebaseerd op die meerjarenplanning en bestaat uit een exploitatiebudget (per activiteitencentrum), een investeringsbudget (per investeringsproject), een liquiditeitsbudget (jaarlijkse cash-flow), een berekening van de gemeentelijke bijdrage en een beleidsnota. Hoewel er geen sprake meer is van de vroegere « budgettaire » boekhouding, is zeer veel belang gehecht aan een taakstellend budget. De term begroting is om die reden niet weerhouden.

De boekhoudtechnische voorschriften zijn voornamelijk vastgelegd in een besluit van de Vlaamse regering.

De maatschappelijke evolutie naar beleidsgericht denken en naar meting van efficiëntie en effectiviteit, evenals de vrijheid van het centrum inzake boekhouding en administratieve organisatie, vergen de invoering van het auditinstrument.

De audit dient opgevat als een onafhankelijke formele waarderingsactiviteit. Naargelang de positie van waaruit het OCMW bekeken wordt is hij intern of extern. De interne audit bestaat uit het klassieke tweeluik : nakomings- en financiële audit.

Klemtoon op een regelmatige financiële rapportage.

Bij doorgedreven responsabilisering van ambtenaren zal de raad voor maatschappelijk welzijn niet alleen nood hebben aan sluitende administratieve procedures en audit, maar ook aan een regelmatige rapportage.

In dit verband heeft de ontvanger een bijzonder belangrijke taak. Elk kwartaal dient hij de raad een financieel rapport voor te leggen. Dat verslag omvat minstens een overzicht van de thesaurietoestand, de liquiditeitsprognose alsook de evolutie van de budgetten en de uitvoering van het budgethouderschap zoals bepaald door de raad.

Samen met de jaarrekening en de auditverslagen biedt deze driemaandelijkse rapportage de raad een ruime terugkoppeling over het gevoerde beleid.

Een boekhouding sui generis.

Vanuit een pragmatische aanpak is de nieuwe OCMW-boekhouding uitgegroeid tot een managementsinstrumentarium met eigen kenmerken. Deze eigen karakteristieken spruiten ongetwijfeld voort uit het feit dat het OCMW, als overheidsinstelling, diensten aanbiedt die ook door private instellingen aangeboden worden.

De nieuwe OCMW-boekhouding verschilt grondig van de nieuwe gemeenteboekhouding.

Naast een meer uitgesproken nadruk op nieuw overheidsmanagement en responsabilisering, verschilt de nieuwe gemeenteboekhouding boekhoudtechnisch op twee belangrijke punten.

1. In de nieuwe OCMW-boekhouding zijn alle onderdelen geïntegreerd binnen één boekhoudsysteem, waardoor de OCMW's zowel in staat zullen zijn om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen met balans, resultatenrekening e.d., als om op kosten-analytische wijze de investeringen en de exploitatie per activiteitencentrum (rustoord, operationele diensten...) op te volgen.

Tevens is uitgegaan van een integratie van de bestaande boekhoudingen (van rustoorden, serviceflats enz.)

De nieuwe gemeentelijke boekhouding daarentegen steunt op twee pijlers :

— de budgettaire boekhouding volgens het functioneel economisch classificatiesysteem, die als basis dient voor de begrotingsopmaak en op het einde van het dienstjaar de begrotingsrekening;

— de algemene boekhouding op basis van het algemeen rekeningenstelsel, die gevoerd wordt volgens het systeem van het dubbel boekhouden.

Het systeem van twee, naast elkaar bestaande, boekhoudingen en de automatische koppeling tussen beide, maakt het geheel ingewikkeld, waardoor ook op automatiseringsgebied heel wat problemen ontstaan. De automatische koppeling impliceert bovendien ook dat een aantal kunstgrepen noodzakelijk worden.

2. Bij de nieuwe OCMW-boekhouding is de kosten-analytische boekhouding geïntegreerd in de algemene boekhouding.

Bij de nieuwe gemeentelijke boekhouding ontbreekt dit luik. Nochtans wordt in het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit opgemerkt dat de nieuwe gemeentelijke boekhouding onvolledig zou blijven, als ze niet min of meer op de voet gevolgd werd door de instelling van een analytische boekhouding.

De nieuwe boekhouding sluit aan bij de gebruikelijke boekhouding van (non)-profitinstellingen.

Verschilt de nieuwe OCMW-boekhouding wezenlijk van de nieuwe gemeentelijke boekhouding, dan sluit zij - aangezien zij gebaseerd is op de boekhouding van de ondernemingen - nauw aan bij de boekhouding van instellingen en organisaties die van cruciaal belang zijn in het gemeentelijke beleid (bijvoorbeeld : deficits van openbare ziekenhuizen vallen ten laste van de gemeentefinanciën; de vaststelling van de dagprijs voor de opname in een rusthuis door het Ministerie van Economische Zaken geschiedt o.m. aan de hand van de analytische boekhouding), met name :

...

Vernieuwingen inzake administratieve organisatie.

Aan de OCMW's wordt een grotere vrijheid verleend met betrekking tot de administratieve organisatie, zijnde de procedures, methodes en richtlijnen die ervoor moeten zorgen dat de administratie ordelijk en efficiënt verloopt binnen het kader van de door de raad voor maatschappelijk welzijn vastgestelde beleidslijnen.

Invoering van budgethouderschap.

Een OCMW beschikt over een ruime vrijheid om zijn beslissingssysteem te wijzigen door de invoering van een systeem van budgethouders. Een meer output-gericht systeem vergt inderdaad meer beleidsruimte voor diegenen die voor deze output verantwoordelijk zijn.

De raad voor maatschappelijk welzijn is de hoofdbudgethouder. Hij kan bepaalde beslissingen delegeren aan budgethouders (organen of ambtenaren). Deze zijn verantwoordelijk voor een bepaalde taak en voor de ermee verband houdende kredieten. Hier komt het taakstellend karakter van het budget zeer duidelijk tot uiting.

Expliciteren van interne controle en invoering van een administratief handboek

De secretaris en de ontvanger zijn elk verantwoordelijk voor de administratieve organisatie en voor het opzetten van interne controleprocedures aangaande de materies die tot hun respectieve bevoegdheden behoren. Deze zullen moeten worden opgenomen in een administratief handboek dat ter kennis wordt gebracht van de raad.

Checks en balances tussen secretaris en ontvanger.

Voor de reorganisatie van de financiële taken is gestreefd naar een controle-technisch evenwicht in de taken van secretaris en ontvanger.

De secretaris maakt een schriftelijke regeling van de administratieve organisatie en de interne controleprocedures aangaande de materies die tot zijn bevoegdheid behoren. De ontvanger maakt een schriftelijke regeling van de administratieve organisatie en de interne controleprocedures van de financiële dienst.

De secretaris is de verantwoordelijke ambtenaar voor de totstandkoming en aanpassing van meerjarenplan en budgetten. Dat doet hij in overleg met een budgetcommissie die de raad adviseert. Wat de besteding van de budgetten betreft, is hij verantwoordelijk voor het opmaken en voor het registreren van de uitgaande facturen en bestellingen.

De ontvanger is de financiële expert bij uitstek, hij is verantwoordelijk voor het voeren en afsluiten van de boekhouding en bereidt de jaarrekening voor. De ontvanger is betrokken bij het volledig financieel proces om permanent te kunnen werken aan financiële planning en adviesverstrekking.

...

Vernieuwingen inzake administratief toezicht.

Binnen het bestuursrecht is het administratief toezicht het geheel van de middelen waarover de toezichhoudende overheid beschikt, hetzij om de organen van de gedecentraliseerde diensten te verplichten de wet na te leven en het algemeen belang te eerbiedigen, hetzij om hun onwilligheid te breken. Het spreekt vanzelf dat deze administratief-rechtelijke techniek niet onbeïnvloed blijft door een aan het nieuwe overheidsmanagement geïnspireerde hervorming.

Gemeente/OCMW : meer overleg, minder toezicht.

De belangrijkste wijziging ligt hier in het feit dat de klemtoon meer gelegd wordt op voorafgaand overleg, dan op toezicht.

Zo is het meerjarenplan niet onderworpen aan het goedkeuringstoezicht van de gemeenteraad indien er binnen het overlegcomité gemeente/OCMW omtrent dat plan een consensus is bereikt. Tevens is geen goedkeuring van de gemeenteraad vereist indien het budget binnen de grenzen blijft van de gemeentelijke bijdrage die is opgenomen in het meerjarenplan.

Van administratief toezicht naar audit.

De instelling van een interne en externe audit zal een diepgaande weerslag hebben op het administratief toezicht.

Zo is het onder meer omwille van de instelling van een externe auditcommissie, die voornamelijk uit door de provinciegouverneur aangestelde ambtenaren van de gewestafdeling bij het provinciaal gouvernement bestaat, die ruime controle- en rapportagebevoegdheden heeft en die controle uitoefent op de betrouwbaarheid van de boekhouding van het centrum, dat de jaarrekeningen van het OCMW niet langer onderworpen aan de goedkeuring van de gemeenteraad maar aan deze van de gouverneur.

Vermindering van bijzonder toezicht.

Voor sommige beslissingen wordt het bijzonder toezicht afgeschaft. In de eerste plaats het goedkeuringstoezicht van de gemeente op de huishoudelijke reglementen van het OCMW. Vervolgens ook het goedkeuringstoezicht van de subsidiërende minister in het kader van overheidsopdrachten. »

1.3 Basisoptie :

Aan de basis van de NOB ligt de optie van de decreetgever om aan de OCMW's een maximum aan vrijheid te laten om, afhankelijk van grootte en aard van de dienstverlening, zelf hun administratieve organisatie in te vullen.

Zoals uit het bovenstaande overzicht blijkt, staat daar wel een grotere verantwoordingsplicht tegenover. Instrumenten die daartoe bijdragen zijn : de trimestriële rapportage, het administratief handboek en de interne en externe audit.

2. Strategisch management binnen een lerende omgeving :

De NOB-regelgeving biedt dus een minimumkader. Binnen de wettelijke krijtlijnen hebben de OCMW's de mogelijkheid om een wijze van bedrijfsvoering te kiezen die past bij de veranderende context en de interne mogelijkheden van het OCMW.

Vanzelfsprekend dient ook in het gevoerde beleid met die context en die mogelijkheden rekening te worden gehouden. Het middel daartoe is strategisch management. Dat is echter voortdurend in ontwikkeling en vereist een lerende organisatie.

2.1 Strategisch management :

In de memorie van toelichting bij het decreet van 17 december 1997 is erop gewezen dat de managementprincipes die ten zorgstrategisch grondslag liggen aan de nieuwe OCMW-beleidsinstrumenten volledig in de lijn liggen van het nieuwe overheidsmanagement dat de Vlaamse regering van haar administratie en van haar partners eist : doelgerichtheid, responsabilisering, resultaat-gerichtheid.

Om die doelstellingen te bereiken moet de overheid blijven opteren voor een aangepast managementmodel, nl. het strategisch management. Dat kan omschreven worden als een systeem dat gericht is op het beheren van de externe omgeving en het doelgericht bereiken van een visie op lange termijn.

Uiteraard is het zo dat elke overheidsorganisatie sinds jaar en dag oog heeft voor haar omgeving en termijndenken hanteert. In het kader van strategisch management gebeurt dat echter veel gericht en planmatiger en in direct verband met de positie en de koers van de organisatie.

Strategisch management ligt niet alleen in de lijn van de NOB. Het is ook verweven in de planningsmethodieken van het Sociaal Impulsfonds (SIF - gemeentelijk beleidsplan) en het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA - plan).

Dat de NOB een breder veld bestrijken dan het SIF en het VIPA verklaart dat het mogelijk is andere accenten leggen. Het strategisch management bestaat niet en de discipline is voortdurend in ontwikkeling. Ook heeft de Vlaamse overheid een zeer breed takenpakket en bestaat zij uit vele organisatie-onderdelen, zodat een rigide eenheidsstrategie noch wenselijk, noch haalbaar is. Iets wat overigens evengoed geldt voor OCMW's met diverse instellingen.

Hoe onontbeerlijk strategisch management ook is voor een overheidsorganisatie als een OCMW, het is en blijft een delicaat en moeilijk proces.

Het is bij de overheid in elk geval complexer dan bij het bedrijfsleven, onder meer omdat de overheid moeilijker te omschrijven doelstellingen heeft, in de openbaarheid werkt, onderworpen is aan staatsrechtelijke principes en rekening moet houden met een politieke context.

Wordt dus enerzijds van de OCMW's verwacht dat zij een strategisch management voeren, dan dienen zij anderzijds daar bedachtzaam mee om te springen en zullen zij het al doende moeten leren.

2.2 Lerende omgeving :

Het hanteren van nieuwe instrumenten vergt een leerproces.

In de memorie van toelichting bij het decreet van 17 december 1997 wordt in dat verband het volgende gezegd :
« Met de nieuwe OCMW-boekhouding wordt een reeks zeer vernieuwende instrumenten en technieken ingevoerd die van het OCMW een krachtadig openbaar bestuur moeten maken dat klaar is voor de eenentwintigste eeuw.

Het gaat hier echter om meer dan een instrumentarium. Een succesvolle invoering van het nieuwe overheidsmanagement en een doorgedreven responsabilisering vergen een cultuur omslag. Een omschakeling van georganiseerd wantrouwen en risico-mijdend gedrag naar een houding van controle op basis van vertrouwen, naar zakelijkheid en resultaatverantwoordelijkheid.

Een dergelijke hervorming vergt tijd en bereidheid tot leren. Zij kan alleen lukken door middel van een adaptieve en participatieve aanpak.

Ten einde een en ander op een vlotte wijze te kunnen laten verlopen, dient de Vlaamse regering gemachtigd te worden om de nieuwe OCMW-boekhouding gemoduleerd in te voeren door middel van piloot-OCMW's. »

Er weze opgemerkt dat dit leerproces niet alleen de OCMW's betreft, maar ook elke overheid die met de NOB te maken heeft. OCMW's zijn dus lerende organisaties binnen een lerende omgeving.

3. Meerjarenplan 1999-2001 :

Hiervoor is de context geschetst waarbinnen het meerjarenplan 1999-2001 moet tot stand komen. Nu volgen de concrete richtlijnen voor dat plan.

3.1 Omvang van de verplichting :

Alle Vlaamse OCMW's dienen vanaf het jaar 1999 een meerjarenplan op te maken.

De OCMW's die geen piloot-OCMW zijn in het kader van de NOB, passen enkel de paragrafen 1 en 2 van het nieuwe artikel 88 van de OCMW-Wet toe. Zij maken hun meerjarenplan qua vorm en inhoud op volgens de hierna onder 3.2 en 3.3 volgende onderrichtingen.

De OCMW's die in 1998 en 1999 als piloot-bestuur de NOB toepassen, stellen een meerjarenplan op zoals het verder is uitgewerkt in het decreet van 17 december 1997, het besluit van de Vlaamse regering van 17 december 1997 en in het ministerieel besluit van 23 december 1997.

3.2 Vorm :

Het meerjarenplan is een jaarlijks geactualiseerd plan dat steeds een periode van minimum drie en maximum zes boekjaren bestrijkt en bestaat uit een strategische nota en een financiële nota.

Deze omzendbrief bevat geen uitgewerkt formeel model en biedt enkel een minimumkader dat elk OCMW kan aanpassen en verder uitwerken naar behoefte. Wel dient elk meerjarenplan de periode 1999-2001 te bestrijken en te bestaan uit een strategische nota en financiële nota. Beide onderdelen zijn intern samenhangend en sluiten op elkaar aan.

OCMW's die reeds een meerjarenplanning hebben, kunnen voor het meerjarenplan 1999-2001 verder werken met de modellen die zij tot hertoe gebruiken.

Naar bestaande plannen of naar andere documenten kan eenvoudig worden verwezen. Daarbij dient gewaakt over de leesbaarheid van het meerjarenplan en over de actualiteit van de gegevens. Uiteraard moeten de stukken waarnaar verwezen wordt gemakkelijk ter beschikking zijn voor de lezer (eventueel geheel of gedeeltelijk als bijlage bij het meerjarenplan).

Breedvoerig proza hoort niet thuis in een plan. Eenvoudige tabellen, kencijfers en grafieken zijn aangewezen. Telkens dienen beknopte toelichtingen toegevoegd, waarin onder meer verduidelijkt wordt van welke hypothesen men vertrekt.

3.3 Inhoud :

Bij de NOB bepaalt de strategie het budget. De beleidsnota bij het budget sluit aan op de strategische nota. De budgetten worden afgeleid uit de financiële nota.

Het meerjarenplan is dus niet zomaar een nieuw document bij de begroting. De begroting (het budget) volgt het meerjarenplan.

3.3.1 Strategische nota :

In de strategische nota worden de beleidsopties ten aanzien van de externe en de interne werking van het centrum toegelicht.

Het strategisch karakter van deze nota zal vanzelfsprekend afhankelijk zijn van de weg die het OCMW heeft afgelegd op het vlak van het strategisch management.

In de strategische nota zal alleszins rekening gehouden worden met elementen uit het SIF-beleidsplan, het zorgstrategisch plan en het personeelsplan. In dat verband weze opgemerkt dat een geïntegreerd beleid een van de uitgangspunten van het Sociaal Impulsfonds is. De samenhang tussen de werking en de beleidsinitiatieven van gemeente en OCMW dient zeker ter sprake te komen in de strategische nota.

In de strategische nota kan verder onder meer aandacht geschonken worden aan :

- de dienstverlening (aanbod en tariefbeleid);
- de erkenningen en subsidiëringen;
- het personeelsbeheer;
- het schuldbeheer;
- de overdrachten;
- het millenniumprobleem;
- telecommunicatie (Internet) en automatisering;
- de invoering van de Euro;
- de implementatie van de NOB;
- de investeringsprojecten.

3.3.2 Financiële nota :

De financiële weerslag van de beleidsopties moet terug te vinden zijn in de financiële nota.

De financiële nota bevat minstens gegevens over :

(1) de huidige financiële toestand;

de laatst afgesloten rekening biedt de daartoe nodige informatie;

(2) de prognoses voor de gewone dienst;

de ontwikkeling van de ontvangsten en uitgaven (kosten en opbrengsten), waarbij onder meer rekening gehouden wordt met de opties uit de strategische nota en met de financiële weerslag van de uitvoering van de projecten die voorzien zijn in de buitengewone dienst

(3) de prognoses voor de buitengewone dienst;

de vooruitzichten inzake investeringen, de financiering daarvan en de weerslag op de gewone ontvangsten en uitgaven (kosten en opbrengsten).

De ontvangsten en uitgaven worden minimaal weergegeven enerzijds op het niveau van de functies (activiteitencentra) en anderzijds globaal volgens de economische groepen. De tabellen bevatten minstens de cijfers van de rekening 1997, de begroting (het budget) 1998, de prognose 1999, de prognose 2000 en de prognose 2001.

3.4 Procedure :

Meerjarenplan.

De OCMW-secretaris maakt het voorontwerp van meerjarenplan op, dat wordt voorgelegd aan het overlegcomité.

In de piloot-OCMW's legt de secretaris dat voorontwerp eerst voor aan de budgetcommissie, die daarover schriftelijk adviseert vooraleer het ontwerp wordt voorgelegd aan het overlegcomité.

Na het advies van het overlegcomité stelt de raad voor maatschappelijk welzijn het meerjarenplan vast en zendt het vóór 15 september door aan de gemeenteraad.

Het advies van het overlegcomité is bepalend voor het toezicht op het meerjarenplan. Indien het overlegcomité in consensus een positief advies verleent, neemt de gemeenteraad enkel kennis van het meerjarenplan. In alle andere gevallen dient de gemeenteraad het plan goed te keuren en kan hij het aanpassen. Consensus staat hier voor unanimitéit.

De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn licht het meerjarenplan toe op de gemeenteraadsvergadering waarop het geagendeerd is.

Begroting (budget).

Zoals in de inleiding gezegd volgt later nog een omzendbrief omtrent de begroting (het budget). De procedure rond de begroting (het budget) komt hier ter sprake om nogmaals het belang van het meerjarenplan te verduidelijken.

De begroting (het budget) wordt vóór 15 november aan de gemeenteraad overgezonden. De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn licht ook de begroting (het budget) toe op de gemeenteraadsvergadering.

Wanneer de begroting (het budget) binnen de grenzen blijft van de gemeentelijke bijdrage die opgenomen is in het meerjarenplan, neemt de gemeenteraad er kennis van. Wanneer de begroting (het budget) de grenzen van de gemeentelijke bijdrage die opgenomen is in het meerjarenplan te buiten gaat, kan de gemeenteraad deze afwijking vaststellen en op deze punten de begroting (het budget) aan het meerjarenplan aanpassen.

Indien de raad voor maatschappelijk welzijn geen meerjarenplan of begroting (budget) heeft vastgesteld, stelt de gemeenteraad eenzijdig de begroting (het budget) vast.

3.5 Partnership :

Een professionele samenwerking binnen het OCMW en tussen het OCMW en de gemeente is een conditio sine qua non voor het opstellen van een degelijk meerjarenplan. De budgetcommissie (of een daaraan geïnspireerde werkgroep) en het overlegcomité zijn daarvoor de geëigende instrumenten.

Budgetcommissie.

De budgetcommissie is een nieuw orgaan binnen het OCMW. Haar rechtsgrond is te vinden in artikel 87bis van de OCMW-Wet. Zij komt niet ter sprake in artikel 88, §§ 1 en 2 van die wet en moet enkel worden opgericht in de piloot-OCMW's. Niets belet echter dat in de andere OCMW's de voorontwerpen van meerjarenplan en begroting (budget) worden besproken in een werkgroep van voorzitter, secretaris en ontvanger.

De commissie bestaat minimaal uit de voorzitter, de secretaris en de ontvanger. De raad voor maatschappelijk welzijn bepaalt in zijn huishoudelijk reglement de nadere voorwaarden voor de samenstelling van de commissie. Ambtenaren die budgethouder zijn, zullen de aangewezen personen zijn om deel uit te maken van de commissie.

De budgetcommissie komt samen op verzoek van de voorzitter of de secretaris. Zij adviseert schriftelijk over het voorontwerp van het meerjarenplan en van de begroting. Zij verleent haar advies vooraleer deze documenten aan enig orgaan worden voorgelegd.

Overlegcomité.

Het overleg tussen gemeente en OCMW wint aan belang omdat het meerjarenplan bij een unaniem positief advies enkel ter kennis dient voorgelegd aan de gemeente. Indien de begroting (het budget) nadien de grenzen van de gemeentelijke bijdrage respecteert, wordt ook zij slechts ter kennisgeving overgelegd.

Externe ontwikkelingen en het doelgericht bereiken van een visie op lange termijn zijn het uitgangspunt van de besprekingen. Gemeente en OCMW zijn daarbij evenwaardige partners.

Brussel, 16 juni 1998.

De Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,
L. Martens.